

2023-06-22
S2023/02109 (delvis)

Socialdepartementet

E-hälsomyndigheten
Box 913
391 29 Kalmar

Uppdrag att utreda förutsättningarna för utveckling av en nationell teknisk lösning som möjliggör automatisk informationsöverföring till nationella kvalitetsregister

Regeringens beslut

Regeringen ger E-hälsomyndigheten i uppdrag att utreda förutsättningarna för utveckling av en nationell teknisk lösning som möjliggör automatisk informationsöverföring till nationella kvalitetsregister. Uppdraget ska bygga vidare på slutrapporten Förstudie om digital nationell infrastruktur för nationella kvalitetsregister (S2021/06170).

E-hälsomyndigheten ska i arbetet med uppdraget föra en dialog med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Socialstyrelsen, Vetenskapsrådet, företrädare för professionerna, ett urval av kommuner, regioner och huvudmän för nationella kvalitetsregister samt andra relevanta aktörer inbegripet privata aktörer i syfte att inhämta kunskap och erfarenheter rörande kvalitetsregister.

E-hälsomyndigheten ska senast den 31 oktober 2024 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får E-hälsomyndigheten under 2023 använda högst 6 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2023 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 5 Kvalitetsregister.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2024 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Nationella och regionala kvalitetsregister regleras i patientdatalagen (2008:355). Med kvalitetsregister avses enligt patientdatalagen en automatiserad och strukturerad samling av personuppgifter som har inrättats särskilt för ändamålet att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra vårdens kvalitet. Uppgifter som samlas in i det syftet får också användas till forskning och framtagning av statistik.

Staten har sedan 1990 gett ekonomiskt stöd till kvalitetsregistren. År 2012 ingick staten och SKR en överenskommelse om utvecklingen och finansieringen av nationella kvalitetsregister för vård och omsorg under åren 2012–2016 (S2011/8471). Överenskommelsen har följts upp med årliga överenskommelser av vilka det framgår att statens bidrag till kvalitetsregistren främst är avsett att bidra till att upprätthålla en effektiv infrastruktur (it, statistik, juridik och tillgänglighet) samt att stödja registrens tillgängliggörande för klinisk forskning, statlig uppföljning och samarbete med life science-sektorns privata och offentliga aktörer.

E-hälsomyndigheten lämnade i juni 2022 en delredovisning av ett uppdrag att genomföra en förstudie om digital nationell infrastruktur för nationella kvalitetsregister (S2021/06170). Av myndighetens rapport framgår att inrapportering för närvarande främst görs manuellt genom att vårdpersonal för in uppgifter i ett inrapporteringsformulär, t.ex. i en webbapplikation. I vissa fall görs överföring automatiskt från exempelvis olika journalsystem eller som en blandning där vissa data hämtas automatiskt samtidigt som komplettering behöver göras manuellt av ytterligare information. Det kan bl.a. bero på att den information som efterfrågas i kvalitetsregistret inte enkelt finns att hämta i något av vårdens it-system. Onödig manuell inrapportering, eller dubbelrapportering, innebär onödig administration för medarbetare i vården.

E-hälsomyndigheten föreslår att ett område för vidare arbete är en effektivare infrastruktur för informationsöverföring. I slutrapporten

Förstudie om digital nationell infrastruktur för nationella kvalitetsregister (S2021/06170) föreslår myndigheten att en statlig nationell interoperabilitetslösning skapas för att stödja automatiserad informationsförsörjning till nationella kvalitetsregister. För att kunna utbyta information mellan vårdinformationssystem och kvalitetsregister krävs både specifikationer för exempelvis hur information ska struktureras och kommunikationstjänster. Förutom att minska den administrativa bördan för vårdpersonalen kan automatiserad informationsförsörjning också bidra till högre täckningsgrad och ökad datakvalitet i kvalitetsregistren, vilket i sin tur kan bidra till att registren kommer till större nytta.

Den huvudsakliga befintliga lösningen för att automatiskt överföra information till de nationella kvalitetsregistren benämns Nationell kvalitetsregisterrapport (NKRR). Av drygt 100 nationella kvalitetsregister är för närvarande en mindre andel anslutna till denna lösning.

Närmare om uppdraget

E-hälsomyndigheten får i uppdrag att närmare analysera förutsättningarna och ta fram ett mer detaljerat förslag till nationell interoperabilitetslösning med utgångspunkt från myndighetens tidigare förslag i rapporten Förstudie om digital nationell infrastruktur för nationella kvalitetsregister (S2021/06170). Målet är att utveckla en sammanhållen teknisk lösning för automatisk informationsöverföring till nationella kvalitetsregister.

E-hälsomyndigheten ska i arbetet utgå från myndighetens identifierade områden i behov av fortsatt utredning. Det innebär bl.a. att göra en fördjupad juridisk analys rörande personuppgiftsansvar, ta fram ändamålsenliga kravspecifikationer och arkitekturbeskrivningar samt göra en kostnads- och nyttoanalys av förslagen. Eventuella samordningsnyttor med andra delar som rör den nationella digitala infrastrukturen i hälso- och sjukvården ska redovisas.

Den huvudsakliga befintliga lösningen för automatisk överföring använder Inera AB:s Nationella tjänsteplattform för att hämta den data som respektive kvalitetsregister efterfrågar från vårdens system. Det finns även andra lokala och regionala lösningar som underlättar informationsförsörjningen till kvalitetsregister. Det ingår i uppdraget att beakta och lämna förslag på hur den tekniska lösningen ska förhålla sig till den befintliga infrastrukturen.

Den tekniska lösningen ska bygga på Ena – Sveriges digitala infrastruktur och den sektorsspecifika infrastrukturen inom hälsa, vård och omsorg. Den tekniska lösningen ska också vara framtidssäker genom att den kan vidareutvecklas och anpassas till kommande krav och bygga på internationella standarder där det är lämpligt.

Regeringen beräknar att avsätta medel för uppdraget under 2024 under förutsättning att riksdagen har anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Evelina Björkegren

Kopia till

Kammarkollegiet
E-hälsomyndigheten
Sveriges Kommuner och Regioner
Vetenskapsrådet